

Česká lékárnická
komora

POZVÁNKA

Webinář – Lékárna za socialismu

**KDY: 12. 9. 2023
od 20.00 hodin**

KDE: ONLINE

Rozvoj lékárenství v českých zemích (a Slovensku) pokračoval (po krátkém nadechnutí po svobodě v období Pražského jara) v tendencích nastolených socialistickým hospodářstvím pod kuratelou KSČ už v 50. letech minulého století.

Výchozí bod, od kterého se odvíjelo je “socializace” soukromých lékáren k 1.1.1950, tedy odebrání lékáren jejich původním majitelům. Od tohoto data byly převedeny pod nově vzniklý národní podnik Medika, který podléhal přímo ministerstvu zdravotnictví.

V roce 1952 byla Medika rozdělena na krajské národní podniky, které byly v roce 1957 převedeny na zdravotní odbory KNV. V roce 1960 byl nová reorganizace

Lékárny byly začleněny do Okresních útvarů národního zdraví (OÚNZ)

odborné a metodické řízení LS v kraji zabezpečovalo lékárenské oddělení KÚNZ (vedl krajský lékárník). K dalšímu personálu v ústav národního zdraví tyto osoby:

provozní lékárník pro provoz lékáren, provozní lékárník pro otázky zásobování, provozní lékárník pro hospodaření s léky a zdravotnickými potřebami, vedoucí farmaceutický laborant lékárenské služby KÚNZ.

Lékařenské oddělení KÚNZ řídilo lékařské služby OÚNZ. Součástí lékáren bylo oddělení přípravy a výdeje léků (příp. jen oddělení výdeje) oddělení zásob (s event. členěním na oddělení zásob hromadně vyráběných léčivých přípravků, oddělení zásob léčivých látek), oddělení přípravy léků a léčivých přípravků (s event. členěním na oddělení přípravy léků a oddělení přípravy léčivých přípravků) oddělení přípravy sterilních léků, oddělení kontroly a přípravy zkoumadel, oddělení veterinárních léčiv, oddělení zdravotnických potřeb, oddělení léčivých rostlin a případná další oddělení.

Obvodní lékaři předepisovali nejčastěji dělené prášky, roztoky pro vnitřní užití, roztoky pro jiné upotřebení, masti a pasty. V té době bylo k přípravě IPLP v lékárnách zapotřebí cca 840 léčivých látek, léčivých přípravků, pomocných látek i HVLP.

Veškerá příprava léčivých přípravků a léků do zásoby (tzv. elaborace) musela být evidována. Na recepturním tiskopise smějí být předepsány nejvýše dva druhy léků. Při výdeji léku se vybírá manipulační poplatek za vystavení lékařského předpisu (ve výši 1,- Kčs). Lékařský předpis pozbývá platnosti za 1 týden, u antibiotik a chemoterapeutik za 2 dny, u omamných látek za 5 dní po jeho vystavení; recept vystavený při pohotovostních lékařských službách platí nejdéle následující den po vystavení. Recept na omamné a psychotropní látky platil 5 dní.

Kontrolu léčiv prováděly: samotné lékárny, oddělení řízení a kontroly jakosti (OŘKJ) výrobních závodů či závodů ZZ (Mediky) (dříve oddělení technické kontroly OTK), laboratoře pro kontrolu léčiv krajských ústavů národního zdraví (LKL), případně ve spolupráci s dalšími zařízeními UNZ, Státní ústav pro kontrolu léčiv v Praze a Státní ústav pro kontrolu léčiv v Bratislavě (dále jen SÚKL, ŠÚKL) a orgány a zařízení ministerstva zemědělství a výživy (Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv v Brně; v SSR v Nitře.

Výdej na lékařský předpis byl spojený s vybíráním manipulačního poplatku za vystavení lékařského předpisu, případně vybírání poplatků při výkonu pohotovostní lékařské služby.

Manipulační poplatek činil 1,- Kčs za každý předpis, jímž byly občanům předepsány léky, obvazový materiál a drobné léčebné pomůcky na účet státní zdravotní správy.

= evidování všech příjmů a výdajů lékáren v peněžních jednotkách a ve státních maloobchodních cenách

Pro poskytování první lékařské pomoci byly při územních zdravotnických zařízeních zřizovány lékařské služby první pomoci (LSPP). Byly vybaveny léčivý a ostatními ZP podle místních podmínek, hlavně pak podle dostupnosti příslušných nemocničních oddělení. Pro návštěvní službu byly LSPP vybaveny pohotovostní lékárníčkou (kufr, brašna).

V obvodu působnosti UNZ se zřizovala pohotovostní lékařská služba alespoň v jedné lékárně.

Léky do lékáren distribuovalo v ČSR Zdravotnické zásobování. Dodávka zboží byla obvykle jednou za 14 dní. Personál lékárny musel, ostatně, jako ve všech oborech, plnit úkoly svázané s dobovou ideologií jako založení Brigády socialistické práce a vedení její kroniky, návštěvy nejrůznějších školení a organizování ideologických (ale i odborných) přednášek, účast na prvomájovém (a jiných) průvodu, sběr starého papíru (a splnění dalších závazků) a tak dále. Z odborných činností byl oblíbený sběr léčivých rostlin.

Sortiment volně prodejných léků byl ve srovnání s dneškem poměrně malý, ale ve srovnání s dneškem byly volně prodejné i léky, které by se dnes volně prodávat nemohly (a v některých případech naopak). Inventura probíhala jednou ročně, jednotlivé lékárny si personálně vypomáhaly.

Délka webináře: 90 minut (přednáška + diskuse)
Číslo akce: 23129
Body: 3
Pořadatel: Oddělení vzdělávání ČLnK
Přednášející: PharmDr. Tomáš Arndt, Ph.D.

PŘIHLÁŠENÍ NA AKCI

Přihlašování pro lékárníky na www.lekarnici.cz v sekci vzdělávání/webináře.

Poplatek: ZDARMA

Akce je ohodnocena 3 body do systému celoživotního vzdělávání lékárníků (po splnění testu).

Kontakt na oddělení vzdělávání:

Hana Indrová

tel. +420724340769

e-mail: vzdelavani@lekarnici.cz